

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 29.053.010
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 29.053.010 Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Полтава), Міністерства освіти і науки України прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії **Янь Лі** з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка зі спеціальності 015 – професійна освіта (за спеціалізаціями) на підставі публічного захисту дисертації «Формування полікультурної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва у ЗВО України та Китаю».

Протокол №10
«29» вересня 2022 року

Янь Лі, громадянка Китаю, 1984 року народження.

Освіта вища — закінчила у 2009 році ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» отримала диплом магістра за спеціальністю «Музична педагогіка та виховання» і здобула кваліфікацію магістра музичної педагогіки та виховання.

З 2018 по 2022 рік навчалась в аспірантурі ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю 015 – професійна освіта (за спеціалізаціями).

З 2018 року працює в коледжі Шаньси Фушань учителем музичного мистецтва.

Науковий керівник — **Шехавцова Світлана Олександрівна**, доктор педагогічних наук, професор ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Дисертацію виконано у Державному закладі «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Полтава), Міністерства освіти і науки України.

Здобувачка має 9 публікацій, серед яких: 4 статті в наукових фахових виданнях України, 1 стаття в зарубіжному науковому виданні, 4 тез і матеріалів доповідей апробаційного характеру, у тому числі:

1. **Янь Лі**. Музика як полілог культур у сучасному глобальному світі у контексті формування полікультурної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. № 6(329). Ч. II. 2019. С. 266-276.

2. **Янь Лі**. Професійна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва в полікультурних реаліях. *Імідж сучасного педагога : Педагогічні*

3. **Янь Лі.** Міждисциплінарна інтеграція освітнього процесу ЗВО України та Китаю у контексті професійної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва. *Sciences of Europe. Vol. 4. No. 63 (2021)*. PP. 13-17.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці: **Гаврілова Людмила Гаврилівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики початкової освіти (ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»), **зауваження**, висловлені у відгуку опонента:

1. Ключовим поняттям дослідження Янь Лі є полікультурна компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва, яке докладно проаналізовано й має власне авторське тлумачення. Проте, на нашу думку, доцільно було б відштовхнутися від більш широкого розуміння поняття полікультурної компетентності як однієї із ключових компетентностей ХХІ століття, виокремлених Радою Європи, як комплексної характеристики індивіда, сформованої через знання не лише рідної, а й інших культур, через поведінкові реакції в умовах міжкультурного спілкування та Діалогу Культур.

2. У тексті дисертаційної роботи поруч із категорією компетентності почасти використовується поняття «компетенція», яке наразі є дещо застарілим. У вітчизняній науці вже сформульована позиція щодо цих понять, які фактично демонструють лише різні переклади з англійської слова *competence*.

3. Вважаємо, що теоретична база дослідження була б більш ґрунтовною, якщо б до неї було включено аналіз та власне розуміння понять «полікультурне освітнє середовище», «полікультурна музична освіта», які є широкоживаними в роботі.

4. Під час проведення педагогічного експерименту були сформовані експериментальна і контрольна групи студентів. Не зрозуміло, за якими ознаками відбиралися здобувачі в ці групи, проте для отримання достовірних даних слід було б переконатися у відсутності відмінностей між контрольною та експериментальною групами. Крім того, на нашу думку, доцільно було б проаналізувати відмінності у сформованості полікультурної компетентності в здобувачів закладів вищої освіти України та Китаю.

5. Серед наукових праць автора, опублікованих за темою дослідження, вказано роботу, написану у співавторстві. Слід було б вказати особистий внесок аспірантки.

Матвієнко Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики початкового навчання Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, **зауваження**, висловлені у відгуку опонента:

1. На нашу думку, підрозділ 1.1 поданої дисертації має дещо констатувально-описовий характер й потребує посилення його аналітичної

складової.

2. У процесі розгляду полікультурної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва як психолого-педагогічної проблеми варто було б виокремити певні наукові напрями дослідження зазначеного феномену.

3. На думку рецензента, здобувачу слід було б представити освітні програми, за якими ведеться професійної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва у ЗВО України та Китаю, що дало б можливість фахівцям, при необхідності, використати їх у практичній роботі.

4. У роботі чимало уваги приділено аналізу наукових підходів до змісту і структури процесу формування полікультурної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва, однак цей матеріал варто було подати через аналіз освітнього процесу ЗВО України та Китаю.

5. Обґрунтовуючи педагогічні умови дослідницького процесу, варто було б більшої уваги приділити їх процесуальному забезпеченню у контексті відображення педагогічного фаху.

Сбігнєва Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», **зауваження**, висловлені у рецензії рецензента:

1. Авторка вважає, що існує суперечність у вдосконаленні процесу підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва України і Китаю та недостатнім рівнем розробленості цієї проблеми в науковому просторі. Може слід сказати, що не існує достатньо сучасних досліджень полікультурної компетентності вчителів музичного мистецтва?

2. На наш погляд, наукова новизна визначена занадто широко, слід її визначати більш конкретно.

3. У першому параграфі наголошено, що багатовіковий розвиток професійної музичної культури України не знаходить достатнього відображення у змісті практичної підготовки студентів. Вважаємо, що вивчення студентами української музики і музичної культури народів світу це завжди процес, який впливає на формування полікультурної особистості.

4. В критеріях і показниках мова йде взагалі про вчителя, не визначена специфіка саме вчителя музичного мистецтва.

5. У дослідженні бажано було б дослідити вплив різноманітного репертуару з світової музичної культури на формування полікультурної компетентності вчителів музичного мистецтва.

Алексєєва Оксана Радиславівна, кандидат педагогічних наук, доцент ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», **зауваження**, висловлені у рецензії рецензента:

1. Уважасмо, що в роботі на етапі висвітлення проблеми формування полікультурної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва ЗВО у сучасній педагогічній теорії та практиці необхідно упорядкувати перелік вітчизняних і зарубіжних вчених, доповнити його прізвищами учених щодо

окресленої проблеми, на які авторка спирається в підрозділах 1.1 та 1.2.

2. Уважасмо, що робота б набула бездоганної логічної структурної завершеності, якби її авторка, у Вступі в актуалізації деталізувала й конкретизувала вибір об'єкту дослідження – процес формування полікультурної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва у ЗВО України та Китаю. А в підрозділі 2.2. подала б порівняльний аналіз освітніх процесів (зокрема, через зіставлення освітніх програм) ЗВО України й Китаю щодо формування полікультурної компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва.

А також в повизні (с.21) подала перелік за значущість – від загального до конкретного.

3. В актуальності варто б було акцентувати увагу на ролі мистецтва, зокрема музичного як класичного втілення духовності, в турбулентні часи для України (як наразі війна) та Китаю, що може цілком виступити як інтеграційний чинник для освітніх систем обох держав.

4. У підрозділі 1.1. (с. 32-34) приділено значну увагу підліткам у полікультурному середовищі дитячих шкіл мистецтв, а обмежено увагу й подано без логічного переходу фаховій підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва в ЗВО в полікультурному середовищі.

5. У підрозділі 1.1. (с. 56) згадано терміни «полікультурність», «полікультурна особистість», «полікультурна компетентність». Далі б, за логікою, має йти їх аналіз, а йде достатньо великий шматок про музичне мистецтво та його роль в суспільному і музичному вихованні. Варто би поміняти місцями : с. 65 про полікультурну освіту напочатку, а потім про музичне мистецтво, музичну культуру як поле діяльності людини та інструмент полікультурної компетентності.

6. 1.2. (с. 75) подано визначення ключового терміна : надто велике, у висновках до розділу 1 та загальних – інше. Хотілося б увідповіднити, а структурні компоненти унаочнити в схемі.

7. Опис експериментальної частини варто структурувати відповідно до логіки експериментального дослідження та завдань роботи (указати, студентів яких спеціальностей було обрано для експерименту; скільки з ЗВО України і Китаю; якщо вони були об'єднані (чи можливо це, адже навчальні плани і плани й програми різні?!), то чому.

Далі у висновку щодо експерименту в 1.3 Китай з'являється дещо штучно.

8. Щодо педагогічних умов: варто подати визначення «педагогічні умови», де буде наголошено на виборі саме цих умов як об'єктивних, необтяжливих та достатніх у сучасних умовах, тоді визначені педумови виглядатимуть більш презентабельно. Щодо умови 1 – «забезпечення міждисциплінарної інтеграції освітнього процесу ЗВО України та Китаю, які здійснюють професійну підготовку майбутніх вчителів музичного мистецтва» – в обґрунтуванні уважасмо за доцільне подати порівняльний аналіз освітніх програм / навчальних планів України і Китаю, тоді інтеграція буде зрозумілою, а умова переконливою.

9. Звернути увагу на оформлення використаних джерел відповідно до

вимог. Та попрацювати над граматичною на стилістичною довершеністю тексту роботи.

Бадер Світлана Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

"За" – 5 членів ради,

"Проти" – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Янь Лі** ступінь доктора філософії з галузі знань 01 – освіта/педагогіка за спеціальністю 015 – професійна освіта (за спеціалізаціями).

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Світлана БАДЕР

Бадер завідує

Ректор

Олена Караман